

A Fővárosi Ítéltábla dr. Czeglédy Csaba ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, Kozma és Fáy Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Fáy Judit ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. október 15. napján meghozott, 22.P.20.437/2013/11. számú ítélete ellen az alperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 25.000 (Huszonötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (Nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette, amikor a kiadásában megjelenő ... című napilap ...-i számának címlapján a főcímben és a harmadik oldali címben valótlanul állította, hogy „felperes neve plagizálta dolgozatát”.

Megállapította továbbá, hogy megsértette az alperes a felperes jóhírnevét a fenti címmel a címlapon megjelent cikkben annak valótlan állításával, hogy „felperes neve szakdolgozati bírálatának és volt sógora diploma munkájának összevetéséből egyértelműen kiderült, hogy a ... plagizált”; valamint annak valótlan állításával, hogy „a ... (...) ... 1984-ben leadott tanárszakos diploma munkája ugyanis szinte minden ponton egyezik ... négy évvel korábbi dolgozatával.”

Megállapította a bíróság, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette az általa üzemeltetett ... honlapon ...-án megjelent „...” című cikkben annak valótlan állításával, hogy „arra is fény derült, hogy bár kötelező lett volna, ... - tanárképzős hallgatóként - nem vett részt gyakorló tanításon a ...”. Megállapította továbbá, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette, az általa üzemeltetett ... honlapon ... napján megjelent „...” című cikkben annak valótlan állításával, hogy „bár kötelező lett volna, felperes neve - tanárképzős hallgatóként - nem vett részt gyakorló tanításon a”.

Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, valamint 50.000 forint + áfa, összesen 63.500 forint ügyvédi munkadíjat.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az államnak, külön felhívásra 60.000 forint le nem rótt illetéket.

A felperes keresetét a Ptk. 75. § (1) bekezdésében, a 78. § (1), (2) bekezdésében, valamint a 84. § (1) bekezdésében foglalt szabályok alapján bírálta el.

Tényként rögzítette, hogy a felperes közszereplő, aki ezen minőségével összefüggésben a személyét ért negatív kritikát is köteles elviselni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a valótlan tényállításokkal szemben nem kereshet jogorvoslatot.

Kifejtette, hogy az alperes számos, lényegében azonos tartalmú írást jelentetett meg, mind az általa kiadott napilapban, mind az internetes honlapján. Újságírói nyomozásra hivatkozással azt közölte, hogy egyértelműen bebizonyosodott, miszerint a felperes szakdolgozatát plagizálta, az a címen kívül számos helyen megegyezik volt sógora szakdolgozatával. Állította továbbá, hogy a felperes egyetemi tanulmányai során szabálytalanul járt el, mert a kötelező szakmai gyakorlatot nem teljesítette. Ezen közlések egyértelműen olyan tényállítások, amelyek nem a felperes közéleti munkásságával függnek össze. Azok valóságtartalmát az alperes nem tudta bizonyítani, a korábban lefolytatott sajtóperek bizonyítási anyagához képest újabb bizonyítékot nem is jelölt meg. A felperes által hivatkozott bizonyíték, a ...en lefolytatott vizsgálat eredménye az alperesi állításokat nem támasztotta alá. Köztudomású tényként fogadta el, hogy a valótlan tényállítás egyben sértő is, hiszen az bárkinek a megítélését hátrányosan befolyásolja, ha róla azt állítják, hogy csalárd módon járt el a diplomája megszerzése során. Az alperes azt állította, hogy a plagizálásra vonatkozóan konkrét bizonyítékai vannak, holott ilyenekkel sem a cikkek megírásakor, sem azt követően nem rendelkezett. Ugyanez vonatkozik a gyakorlati képzésen való felperesi részvétellel kapcsolatosan közöltekre is.

Mindezek alapján a jogsértést a határozatának rendelkező részében foglaltak szerint megállapította. Az ...-ai cikk keretes részében, valamint a ...-i cikkben az egyetem vizsgaszabályzatával kapcsolatos közlések tekintetében a keresetet elutasította, miután az itt leírtak olyan lényegtelen közlések, melyek a felperes megítélését nem befolyásolják. A per tárgyára tekintettel nem tartotta indokoltnak a ...-ai cikk vonatkozásában a valóság közlésének elrendelését, figyelemmel arra is, hogy a felperes elégtételadást nem igényelt. Szükségesnek tartotta az eltiltásra irányuló igény mint objektív jogkövetkezmény alkalmazását.

A nem vagyoni kártérítés körében értékelte, hogy az alperes hosszabb időn keresztül, a felperes tiltakozása ellenére határozottan állította, hogy a felperes plagizált, holott konkrét bizonyítékokkal nem rendelkezett, nem volt birtokában a felperes dolgozata. Ennek hiányában mindössze feltételezésként közölhette volna gyanúját a felperes és volt sógora dolgozatának hasonlóságáról. A két dolgozat címének azonosságából a tartalmi azonosságra nézve egyértelmű következtetést levonni nem lehet. Az alperes az egyetemi „plágium ügyben” lefolytatott vizsgálat eredményét nem várta be, gyakorlatilag naponta közölte a valótlan tényeket, korábbi közléseit ismételte. A meghallgatott tanúk vallomása alátámasztotta, hogy a felperest éppen a közlések mennyisége és folyamatossága viselte meg, valamint az, hogy nem politikai tevékenységét vették célba, hanem emberi tisztességét kérdőjelezték meg. Ez nem csupán közéleti tevékenységére, de magánéletére, családi, baráti kapcsolataira is hátrányos volt.

A perköltségviselés körében a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását.

Fellebbezési álláspontja szerint a kétség kívül fennálló igazolt egyezőségekre tekintettel a „plagizált” kifejezés véleménynek minősül. Hivatkozott arra, hogy a ... sajtóközleményként közzétett anyagában a bizottság azt rögzítette, hogy a bírálati szövegnek és ... szakdolgozata szövegének az egybevetése nem alkalmas arra, hogy a felperes szakdolgozatával kapcsolatban szerzői jogi természetű megállapításokat tegyen. A bizottsági jelentést megelőző eljárásban tehát egyértelműen a szerzői jogi vonatkozású szempontokat vizsgálták, a köznyelvben viszont a plagizál szó a szerzői jogi jogsértésen túlmutató tartalommal bír. A plagizálás vagy plágium azt jelenti, hogy valaki egy másik ember munkáját saját publikált munkájában hivatkozás, forrásmegjelölés nélkül felhasználja, azt sajátjaként tünteti fel.

Megítélése szerint nincs jelentősége annak, hogy a felperes szakdolgozatának hiányában a két teljes mű nem összevethető. Ezzel szemben kizárólag azt lehet értékelni, hogy a felperes dolgozatában- a bírálatból visszavezethetően- vannak olyan gondolatok, adatok, melyek ... korábbi dolgozatában is fellelhetők, valamint azt, hogy a felperes ... szerzőségére nem hivatkozott.

A megismételt tényekből okszerűen vezethető le az a következtetés, hogy a szó köznapri értelmében a felperes plagizált, merített volt sőgora munkájából. A cikkben részletesen kifejtette azt is, hogy milyen tényekből jutott erre a következtetésre, véleményre.

A megítélt nem vagyoni kártérítés összegét eltűlzottnak tartotta, annak csökkentését indítványozta.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú határozat helybenhagyására irányult.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltőábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezési kérelemmel érintett részében bírálta felűl. E körben úgy ítélte meg, hogy az első fokon eljárt bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján helytálló tényállást állapított meg, abból okszerű következtetést vont le. Érdemi döntésével teljes egészében egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A jogvitában alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság megjelölte, azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal.

A Fővárosi Ítéltőábla nem osztotta az alperesi fellebbezés azon érvelését, miszerint a plagizált kifejezés használata a sérelmezett közlések vonatkozásában véleménynyilvánításként értékelhető. A kereset tárgyává tett közlések egyértelmű tényállítást és nem feltételezést, véleményt tartalmaznak. Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében megállapított közlésekkel tényként állította, hogy a felperes plagizált, diplomamunkája szinte minden ponton egyezik ... négy évvel korábbi dolgozatával, továbbá valótlan tényként állította azt is, hogy nem vett részt a kötelező gyakorló tanításon.

A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a jogvitában az alperest terhelte állításai valóságtartalmának bizonyítása. Az alperes ezen kötelezettségének a perben nem tudott eleget tenni. A felperes szakdolgozatának hiányában a kifogásolt közlések valóságtartalma nem volt alátámasztható. Az állítás kétséget kizáró bizonyítására nem elegendő az, hogy a felperes dolgozatának bírálatából visszavezethetően abban szerepelnek olyan gondolatok, melyek ... dolgozatában is fellelhetők.

Nem találta alaposnak a Fővárosi Ítéltábla az alperes nem vagyoni kártérítés csökkentésére irányuló kérelmét sem. Az első fokon eljáró bíróság a nem vagyoni kártérítés összegszerűségének megállapítása során helytállóan értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, helyesen vette számba a jogsértés körülményeit, annak ismétlődő jellegét. Nem volt figyelmen kívül hagyható annak ténye sem, hogy a felperest az alperesi jogsértéssel okozati összefüggésben ért nem vagyoni hátrány nem csupán köztudomású tényként volt megállapítható, hanem azt a meghallgatott tanúk vallomása is alátámasztotta. A felperes által igényelt összeg nem volt eltúlzott, és az a hasonló ügyekben kialakított bírói gyakorlatnak is megfelelt.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles viselni a felperes másodfokú perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A felperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíj mértékének megállapítására a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § alapján került sor. Ugyancsak a pervesztes alperes köteles viselni a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előlegezett fellebbezési illetéket, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében írtakra is.

Budapest, 2015. április 21.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Hercsik Zita s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő